

נושא ב — בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון

פרק שלישי (25 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 7-9 (25 נקודות).

7. מקור — מלחמת העצמאות

א. לפניך קטע המתאר את ראשית מלחמת העצמאות. קרא אותו, וענה על השאלה שאחריו.

ההתנגשויות שהתחוללו למחרת כ"ט בנובמבר 1947 והביאו לתחילתה של המלחמה בין שתי הקהילות הלאומיות בארץ, היו פרי יוזמה ערבית: ההמון הערבי השתולל במרכז המסחרי החדש בירושלים, שרף ובזז חנויות של יהודים. חולשת התגובה של ההגנה לא בישרה טובות בנוגע להתפתחות המערכה. עד מהרה היו הדרכים בכל רחבי הארץ בחזקת סכנה. הכביש היחיד שקישר בין יישובים יהודיים ולא עבר ביישובים ערביים היה הכביש בין תל אביב לחיפה. על יישובים מבודדים הוטל מצור. את הדרך לירושלים חסמו הכוחות הלא סדירים של הפלסטינים. בחודש הראשון ללחימה נפלו כ-250 יהודים, כמחצית מכלל הקרבנות היהודים בשלוש שנות המרד הערבי (1936-1939).

(מעובד על פי א' שפירא, **ככל עם ועם — ישראל 1881-2000**, מרכז זלמן שזר, עמ' 148)

הצג את דרכי הפעולה של הערבים בראשית המלחמה, כפי שהן באות לידי ביטוי **בקטע**.
על פי מה שלמדת, הסבר דרך התמודדות אחת של היישוב היהודי עם קשיי הלחימה בשלב זה של המלחמה.

(15 נקודות)

ב. הסבר את הגורמים שהביאו לניצחון מדינת ישראל במלחמת העצמאות על אף מצבו הקשה של היישוב היהודי בראשית המלחמה. (10 נקודות)